

Vleermuizen Steenbergerpark

Zaterdag 11 mei van 20.30 tot 22.30 uur. Vleermuizen zijn de enige zoogdieren die kunnen vliegen en in Nederland zijn tot nu toe 21 verschillende soorten aangetroffen. Jan Mager, vleermuispecialist bij IVN, kan mooie verhalen vertellen over vleermuizen. En dat niet alleen, hij weer er ook heel veel van. Vind je het leuk om meer te leren over vleermuizen en hoe ze leven, kom dan op 11 mei naar het IVN-Struimhuis in het Steenbergerpark. Als het donker wordt gaan we naar buiten om de vleermuis te ontdekken.

Geen kosten, wel aanmelden:

▶▶ hoogeveenivn@gmail.com

Het Drentse Landschap

ASSEN

Jubileumfilm

Hele maand mei op dinsdag tot en met donderdag van 10.00 tot 17.00 uur en op vrijdag van 10.00 tot 13.00 uur. Het Drentse Landschap bestaat 85 jaar. Dat willen we vieren met onder meer een film. Samen met het Drents Archief laten we de mooiste beelden uit ons archief zien. Locatie: Drents Archief, Brink 4 in Assen.

DWINGELOO

Fietstocht Lhee en Dwingelo

Moerasschildpad houdt gemoederen bezig

▶ Volgens wandelaars is het dier al jaren in Trassel

HOOGVEEEN - Ze ligt op een boomstam te zonnen naast een van de sluisdeuren van de oude sluis in Trassel. Al jaren leeft het dier in het oude kanaal in het Steenbergerpark in Hoogeveen.

Hero Moorlag

Dierenambulance Drenthe heeft een poging gedaan haar te vangen, maar dat lukte niet. Blijkbaar kan het dier zich prima redden, ook in onze zachte winters. En dat kan nog lang, want deze soort, de geelbuikschildpad, heeft een levensverwachting van dertig jaar. Het vrouwtje van de geelbuikschildpad wordt dertig centimeter, het mannetje is aanzienlijk kleiner, maar heeft een langere staart en lange nagels aan de voorpoten. Een kaartje van Ravon (Reptielen, Amfibieën, en Vissen Onderzoek Nederland) laat zien dat deze schildpad overal in het land opduikt. Zogauw het dier te groot wordt, veel eet en veel poept, wil men het niet meer als huisdier.

Subtropisch

De geelbuikschildpad heeft een gele S-vormige tekening op de zijkant van de kop. Van oorsprong leeft hij in moerassen in het zuidoosten van de Verenigde Staten en het noordoosten van Mexico. Het klimaat is daar subtropisch. Hier ving men jonge dieren om ze te verhandelen. Via Schiphol kwamen ze ons land binnen om uiteindelijk in dierenpeciaalzaken te belanden. Deze schildpad is snel

Zonnende geelbuikschildpad bij de oude sluis in Trassel.

Hero Moorlag ©

tam, mooi om te zien en hij eet alles: vlees, vis, groente en zelfs koekeus. Je moet alleen een flink aquarium hebben, minstens 1.50 x 1 meter. Jonge schildpadjes worden groot en blijkbaar is dan de lol eraf. Het dier wordt stiekem in de natuur uitgezet. Heeft de klimaatverandering invloed op het steeds vaker voorkomen van moerasschildpadden? Het lijkt erop. De geelbuikschildpad van Trassel ziet er goed uit en redt zich in de stedelijke biotoop kennelijk prima. Sinds de invoering van de Unielijst op 3 augustus 2016 geldt in Europa een verbod op bezit, handel,

kweek, transport en import van roodwang-, geelwang- en geelbuikschildpadden. Wie kan bewijzen een van deze schildpadden vóór die datum te hebben gekocht, mag het dier zonder vergunning houden totdat het doodgaat. Je mag ze niet laten voortplanten en ermee handelen. En je mag ze niet laten ontsnappen. Dat lijkt in Trassel met opzet te zijn gebeurd. Faunavervalsing? Tot nog toe vindt iedereen het leuk de schildpad te zien zonnen. De overheid heeft opvangcentra voor schildpadden aangewezen. Het is wellicht beter de Trasselse geelbuikschildpad

naar een dergelijk centrum te brengen.

Hebbediertjes

Faunavervalsing nam in 1997 zo'n grote vorm aan, dat de Europese Unie met maatregelen kwam. Toen ging het om de roodwang-schildpad. Volwassen exemplaren waren overal in de natuur gedumpt. De EU kwam voor deze soort met een importverbod, dat uiteindelijk leidde tot de eerder genoemde Unielijst van 2016. Over de drie exotische schildpadjes van een centimeter of twaalf zei iemand onlangs tegen me: 'Ze zijn zo schattig.' Dat is zo. Het zijn prachtige beestjes met een fraaie rode of gele tekening. Hebbediertjes. Maar als ze twintig centimeter zijn, veel eten en veel uitwerpselen produceren en je moet iedere week dat grote aquarium leeghalen en schoonmaken terwijl de stank je tegemoet komt, dan is de lol eraf en worden de schildpadden op een avond gedumpt. Ik vond enkele jaren geleden een geelbuikschildpad tussen waterlilies van de ijsbaan bij Nieuw Balinge, een voormalig heideveen. Moerasschildpadden die in onze natuur zijn uitgezet schijnen een winterslaap te houden of gaan in winterslaap bij een temperatuur onder de tien graden. Zo overleven ze onze milde winters. Wat de schildpad in Trassel betreft, reageren Joop Verburg van Natuurvereniging Zuidwolde en de Hoogeveense IVN'ers Bart Pijper en Johan Scheeres: 'Als dat beest daar leeft en lekker zit, laat haar dan met rust en geniet ervan. In haar eentje kan ze immers geen explosie van geelbuikschildpadden veroorzaken.'

Nachtelijke geluiden van bosuilen in Zuidwolde

Vaak al in december, maar zeker in januari horen we in Zuidwolde de karakteristieke bevende roep van de bosuil. Het is een echt oehoe-uilengeluid, zoals je dat in films met geheimzinnige nachtelijke geluiden hoort. Heerlijk om in bed te liggen en dat geluid te horen. Een enkele keer hoor je een ander mannetje reageren. Ze bepalen al roepend hun territorium. Soms hoor je als antwoord een heel ander geluid. Dat is dan het vrouwtje dat een meer scherpe schreeuw heeft. De bosuil heeft een ronde kop en mist de oorpluimen, zoals een ransuil die heeft. Bosuilen eten voornamelijk muizen, maar wanneer ze de kans krijgen eten ze ook vogels en omdat ze al vroeg voor de jongen moeten zorgen, vangen ze ook allerlei andere kleine dieren zoals grote insecten en kikkers. Alle onverteerbare resten worden als braakballen uitgebraakt. Bosuilen zijn trouwe vogels. Ze blijven als paartje elkaar het hele leven trouw en alleen wanneer een van beide doodgaat, zoekt de ander een

nieuwe partner. Ze blijven als paartje ook zolang het kan in hetzelfde territorium. Ze moeten zo vroeg voor de jongen zorgen omdat ze vaak al heel vroeg beginnen met broeden. Meestal al in februari legt het vrouwtje twee tot vier eieren in een nest in een holle boom.

Broedsucces

Het vrouwtje broedt een maand op de eieren en daarna begint het zeker zo zware werk om de jongen te voeden. Die jongen blijven ongeveer een maand in het nest en gaan steeds vaker op onderzoek uit op de takken rond het nest. Dan zijn ze takkelling geworden. Zulke jongen ontdekte Gerda Porsul in de omgeving van haar huis in Zuidwolde en ze maakte foto's van de jongen die op verkenning waren in de buurt van het nest. Je kunt op de foto zien dat het jong nog veel donsveren heeft. Alleen op de vleugel zie je al wat nieuwe veren. De jongen blijven nog wel een paar maanden in dit territori-

Donsjong uit het nest van bosuilen in Zuidwolde.

Gerda Porsul ©

um en leren van de ouders hoe ze zelf voedsel kunnen zoeken en vangen. Daarna gaan ze weg en zoeken een eigen partner en een eigen plek. Ik vind het best bijzonder dat Gerda deze waarneming deed en zo'n mooie foto kon maken, want in al die jaren heb ik al-

leen maar bosuilen gehoord en nooit gezien. Nu zie je niet alleen een bosuil, maar weet je ook dat er succesvol door bosuilen wordt gebroed zo vlak bij het dorp.

Joop Verburg, Natuurvereniging Zuidwolde